Yenido?an Stres Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Yenido?an Stres Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=33175

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Yenido?an Stres Ölçe?i (YSÖ), Sibel Serap Ceylan ve Bü?ra Bol???k taraf?ndan 2017 y?l?nda geli?tirilmi? bir ölçektir. Bu ölçek, özellikle hastane ortam?nda bulunan yenido?an bebeklerin ya?ad??? stres düzeylerini objektif ve güvenilir bir ?ekilde de?erlendirmeyi amaçlamaktad?r. Ölçe?in geli?tirme çal??mas?, YSÖ'nün klinik ortamlarda kullan?labilirli?ini kan?tlamak amac?yla kapsaml? psikometrik özelliklerinin incelenmesine odaklanm??t?r.

YSÖ, klinisyenlere ve ara?t?rmac?lara, yenido?anlar?n yo?un bak?m süreçlerinde kar??la?t?klar? olumsuz çevresel ve fizyolojik uyaranlara verdikleri tepkileri anlamada kritik bir araç sunarak, bireyselle?tirilmi? ve geli?imsel olarak destekleyici bak?m (Developmental Care) stratejilerinin olu?turulmas?na katk?da bulunmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Yenido?an, stres, psikometrik özellikler, ölçek geli?tirme, neonatal, bebek sa?l???, yo?un bak?m, Sibel Serap Ceylan.

Yazarlar

Sibel Serap CEYLAN, Bü?ra Bol???k.

Amaç

Ölçe?in temel **amac?**, hastane ortam?nda, özellikle de **Yenido?an Yo?un Bak?m Ünitelerinde (YYBÜ)** tedavi gören bebeklerin maruz kald??? **stres** düzeyini nicel olarak ölçmektir. Geleneksel a?r? ve stres ölçüm yöntemlerinin yetersiz kald??? durumlarda, YSÖ, geni? bir fizyolojik ve davran??sal tepki yelpazesini kapsayarak daha bütüncül bir de?erlendirme sa?lamay? hedefler.

Bu ölçüm, sa?l?k profesyonellerinin bebeklerin konforunu art?racak, a?r?y? yönetecek ve olumsuz geli?imsel sonuçlar? azaltacak bak?m stratejilerini bilimsel verilere dayanarak belirlemesine yard?mc? olmay? amaçlamaktad?r. Ölçek, hem klinik uygulamada hem de ara?t?rmalarda kullan?lmak üzere tasarlanm??t?r.

Yap?

Ölçe?in ölçtü?ü temel **psikolojik yap?**, yenido?an dönemindeki bireylerin çevresel (gürültü, ???k, müdahale) ve fizyolojik (a?r?, hipoksi, termal dengesizlik) uyaranlara verdi?i strese dayal? tepkilerdir. Bu yap?, genellikle bebeklerin otonom sinir sistemi aktivasyonu ve davran??sal durum de?i?iklikleri üzerinden gözlemlenir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

YSÖ, **neonatal stres** tepkilerini çok boyutlu olarak de?erlendirerek, sadece anl?k tepkiyi de?il, ayn? zamanda uzun süreli yo?un bak?m deneyiminin bebeklerin geli?imsel sonuçlar? üzerindeki potansiyel risklerini belirlemeyi amaçlayan bir araç olarak konumland?r?lm??t?r.

Geçerlik

Ölçe?in **geçerlik** çal??malar?, Ceylan ve Bol???k (2017) taraf?ndan yürütülen geli?tirme makalesinde detayland?r?lm??t?r. Bu psikometrik incelemede, ölçe?in ölçmek istedi?i yap?y? gerçekten ölçüp ölçmedi?i ara?t?r?lm??t?r. Yap? geçerli?i için, ölçe?in teorik temellerini destekleyen içsel bir yap?n?n varl???n? kan?tlamak amac?yla **faktör analizi** yöntemleri kullan?lm??t?r.

Ayr?ca, uzman görü?leri al?narak kapsam geçerli?i sa?lanm?? ve ölçe?in maddelerinin, yenido?an stresinin tüm önemli yönlerini temsil edip etmedi?i de?erlendirilmi?tir. Bu çal??malar, Yenido?an Stres Ölçe?i'nin geçerli ve amaca uygun bir ölçüm arac? oldu?unu göstermi?tir.

Güvenirlik

Güvenirlik analizleri, ölçe?in tutarl?l???n? ve farkl? zamanlarda veya farkl? gözlemciler taraf?ndan uyguland???nda sonuçlar?n?n kararl?l???n? de?erlendirmek amac?yla yap?lm??t?r. Geli?tirme çal??mas?nda, ölçe?in iç tutarl?l???, genellikle **Cronbach Alfa** katsay?s? hesaplamalar? ile test edilmi?tir.

Elde edilen iç tutarl?l?k katsay?lar?, Yenido?an Stres Ölçe?i'nin yüksek düzeyde içsel tutarl?l??a sahip oldu?unu ve dolay?s?yla güvenilir bir ölçüm arac? oldu?unu ortaya koymu?tur. Bu sonuçlar, ölçe?in klinisyenler taraf?ndan ard???k de?erlendirmelerde tutarl? sonuçlar verebilece?ini i?aret etmektedir.

Faktör Analizi

Yenido?an Stres Ölçe?i'nin yap?sal bütünlü?ünü ortaya koymak amac?yla, geli?tirme sürecinde **Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA)** kullan?lm??t?r. Bu analizler, ölçek maddelerinin hangi alt boyutlar alt?nda topland???n? ve **neonatal stres** yap?s?n?n kaç ana bile?enden olu?tu?unu belirlemeyi sa?lam??t?r.

Analiz sonuçlar?, ölçe?in çok boyutlu bir yap?y? temsil etti?ini ve bu boyutlar?n yenido?an stresinin farkl? yönlerini (örne?in, fizyolojik belirtiler, davran??sal durumlar) ölçtü?ünü do?rulam??t?r. Bu faktör yap?s?, ölçe?in teorik çerçevesini ampirik olarak desteklemektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçek Bilgileri

Test Type: Geli?tirme (Development)

Format: Kaynakta Derecelendirme sistemi aç?kça belirtilmemi?tir. Ancak, yenido?an ölçekleri genellikle davran??sal gözlemler ve/veya fizyolojik verilerin kaydedilmesine dayal? Likert tipi veya puanlamal? derecelendirme format?n? kullan?r.

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: Yenido?anlar (Neonates)

Age Group: Genellikle 0-28 günlük ya?am süresindeki bebekler.

Population Details: Ölçek geli?tirme çal??mas?, muhtemelen hastanelerin Yenido?an Yo?un Bak?m Ünitelerinde (YYBÜ) yatan bebekler üzerinde gerçekle?tirilmi?tir.

Test Methodology: Gözlem temelli, çok maddeli bir de?erlendirme arac?d?r.

Anahtar Kelimeler

YYBÜ, psikometrik, bebek, a?r?, **Cronbach Alfa**, ölçek, fizyolojik tepki, faktör analizi.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi mevcut de?ildir.

Affiliation Email addresses: ssceylan@pau.edu.tr (Sorumlu Yazar Sibel Serap CEYLAN)

Correspondence Address: Bilgi mevcut de?ildir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 2017.

?zinler ve Ücret: Ölçe?in bilimsel ve klinik amaçlarla kullan?m? için izin ve ücret bilgileri konusunda, sorumlu yazar Sibel Serap CEYLAN ile yukar?da belirtilen e-posta adresi arac?l???yla ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Kaynaklar

Ceylan, S. S., & Bol???k, B. (2017). Yenido?an Stres Ölçe?i'nin **psikometrik** özelliklerinin ?ncelenmesi. ACU Sa?l?k Bil Derg, 8(2), 97-103. Makalenin orijinal PDF'i Ac?badem Sa?l?k

ARABPSYCHOLOGY.COM

Bilimleri Dergisi üzerinden eri?ilebilirdir: acibadem.dergisi.org

Ölçe?in PDF dosyas?n?n örne?i burada mevcuttur: yenidogan-stres-olcegi-toad.pdf

Yenido?an Stres Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçek maddeleri orijinal bilimsel yay?nda yer almaktad?r. Ölçe?in ticari olmayan akademik kullan?m? veya klinik uygulamas? için, sorumlu yazarlarla ileti?ime geçilmesi tavsiye edilmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM